

RAKKOMANDEZZJONI TAL-KUNSILL

tad-9 ta' Lulju 2013

dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma 2013 tal-Finlandja u li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-Finlandja, 2012-2017

(2013/C 217/07)

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikoli 121(2) u 148(4) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97 tas-7 ta' Lulju 1997 dwar it-tishih tas-sorveljanza ta' pożizzjonijiet ta' baġit u s-sorveljanza u l-koordinazzjoni ta' politika ekonomika ⁽¹⁾, u partikolarment l-Artikolu 5(2) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament (UE) Nru 1176/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Novembru 2011 dwar il-prevenzjoni u l-korrezzjoni tal-iżbilanci makroekonomiċi ⁽²⁾, u b'mod partikolari l-Artikolu 6(1) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li kkunsidra l-konkluzjonijiet tal-Kunsill Ewropew,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Impjiegi,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Finanzjarju,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat għall-Protezzjoni Ċivili,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat għall-Politika Ekonomika,

Billi:

- (1) Fis-26 ta' Marzu 2010, il-Kunsill Ewropew qabel mal-proposta tal-Kummissjoni li tiġi mnedija strateġija ġdida għall-impjiegi u għat-tkabbir, bl-isem ta' Ewropa 2020, imsejja fuq koordinazzjoni msaħħa tal-politiki ekonomiċi u li tiffoka fuq l-oqsma ewlenin fejn tenhtieg azzjoni li tagħti spinta lill-potenzjal tal-Ewropa għat-tkabbir sostenibbli u l-kompetittività.
- (2) Fit-13 ta' Lulju 2010, il-Kunsill adotta rakkomandazzjoni dwar il-linji gwida generali għall-politiki ekonomiċi tal-Istati Membri u l-Unjoni (mill-2010 sal-2014) u fil-21 ta' Ottubru 2010, huwa adotta deċizzjoni dwar il-linji gwida għall-politiki tal-impjiegi tal-Istati Membri ⁽³⁾, li flimkien jagħmlu l-"linji gwida integrati". L-Istati Membri ġew mistiedna jqisu l-linji gwida integrati fil-politiki nazzjonali tagħhom dwar l-ekonomija u l-impjiegi.
- (3) Fid-29 ta' Ġunju 2012, il-Kaprijiet ta' Stat jew ta' Gvern tal-Istati Membri ddeċidew dwar Patt għat-Tkabbir u l-Impjiegi, li jipprovdni qafas koerenti għall-azzjoni fil-livelli nazzjonali, tal-UE u taż-żona tal-euro bl-użu tal-ghodod, strumenti u politiki kollha possibbli. Huma ddeċidew dwar azzjoni li għandha tittiehed fil-livell tal-Istati

Membri, u b'mod partikolari esprimew impenn shih favur il-kisba tal-oġġettivi tal-Istrateġija Ewropa 2020 u l-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiżi.

- (4) Fl-10 ta' Lulju 2012, il-Kunsill adotta rakkomandazzjoni ⁽⁴⁾ dwar il-programm Nazzjonali ta' Riforma tal-Finlandja għall-2012 u ta l-opinjoni tiegħu dwar il-programm ta' stabbiltà aġġornat tal-Finlandja għall-perjodu 2012-2015.
- (5) Fit-28 ta' Novembru 2012, il-Kummissjoni adottat l-Istharrig Annwali tat-Tkabbir, li nieda s-Semestru Ewropew 2013 għall-koordinazzjoni tal-politika ekonomika. Ukoll fit-28 ta' Novembru 2012, abbażi tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011, il-Kummissjoni adottat ir-Rapport dwar il-Mekkaniżmu ta' Twissija, li fih hija identifikat lill-Finlandja bhala wiehed mill-Istati Membri li dwaru kien se jitwettaq rieżami fil-fond.
- (6) Il-Parlament Ewropew ġie debitament involut fis-Semestru Ewropew, skont ir-Regolament (KE) Nru 1466/97, u, fis-7 ta' Frar 2013, adotta riżoluzzjoni dwar aspetti soċjali u tal-impjiegi fl-Istharrig Annwali dwar it-Tkabbir 2013 u riżoluzzjoni dwar il-kontribut għall-Istharrig Annwali dwar it-Tkabbir għall-2013.
- (7) Fl-14 ta' Marzu 2013, il-Kunsill Ewropew approva l-prijoritajiet għall-iżgurar ta' stabbiltà finanzjarja, konsolidazzjoni fiskali u azzjoni biex jitravwem it-tkabbir. Huwa enfazizza l-htieġa li titkompla konsolidazzjoni fiskali differenzjata u li tiffavorixxi t-tkabbir, biex l-ekonomija jerga' jkollha kundizzjonijiet normali għas-self, biex jiġu promossi t-tkabbir u l-kompetittività, biex jiġu indirizzati l-qgħad u l-konsegwenzi soċjali tal-kriżi, u biex tiġi mmodernizzata l-amministrazzjoni pubblika.
- (8) Fl-10 ta' April 2013, il-Kummissjoni ppubblikat ir-riżultati tar-rieżami fil-fond tagħha għall-Finlandja, skont l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011. L-analizi tal-Kummissjoni wasslitha biex tikkonkludi li l-Finlandja qed tesperjenza żbilanci makroekonomiċi, li jisthoqquqhom monitoraġġ u li jhtieġu azzjoni ta' politika. B'mod partikolari, id-deterjorament sostanzjali fil-pożizzjoni tal-kont kurrenti u d-dgħufija fil-prestazzjoni tal-esportazzjoni, xprunata minn ristrutturar industrijali, u l-fatturi ta' kompetittività marbuta mal-ispejjeż u oħrajn li mhumiex, jisthoqquqhom li jkomplu jingħataw attenzjoni.
- (9) Fit-18 ta' April 2013, il-Finlandja sottomettiet il-Programm Nazzjonali ta' Riforma 2013 tagħha u l-Programm ta' Stabbiltà tagħha għall-perjodu 2012-2017. Sabiex jitqiesu l-konnessjonijiet bejniethom, iż-żewġ Programmi ġew ivvalutati fl-istess waqt.

⁽¹⁾ ĠU L 209, 2.8.1997, p. 1.

⁽²⁾ ĠU L 306, 23.11.2011, p. 25.

⁽³⁾ Miżmuma għall-2013 bid-Deċizzjoni tal-Kunsill 2013/208/UE tat-22 ta' April 2013 dwar il-linji gwida għall-politika tal-Istati Membri dwar l-impjiegi (ĠU L 118, 30.4.2013, p. 21).

⁽⁴⁾ ĠU C 219, 24.7.2012, p.28.

(10) Abbażi tal-valutazzjoni tal-Programm ta' Stabbiltà skont ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97, il-Kunsill huwa tal-fehma li l-finanzi pubbliċi tal-Finlandja huma fil-biċċa l-kbira sodi u li saru sforzi sabiex jiżied id-dhul u biex tiġi kkontrollata n-nefqa bil-għan li jsir progress lejn l-oġettiv fuq terminu medju (OTM). Ix-xenarju makroekonomiku li fuqu huma bbażati l-projezzjonijiet tal-baġit fil-Programm ta' Stabbiltà huwa plawżibbli. Il-projezzjoni tat-tkabbir għall-2013 hija simili għat-tbassir tar-rebbiegħa tas-Servizzi tal-Kummissjoni, filwaqt li dik għall-2014 hija 0,6 punti perċentwali oghla mit-tbassir tbassir tar-rebbiegħa 2013 tas-Servizzi tal-Kummissjoni. L-oġettiv tal-istrateġija baġitarja deskritt fil-Programm ta' Stabbiltà huwa li l-finanzi tal-gvern ċentrali jiġu bbilancjati u li l-proporzjon tad-dejn mal-PDG tal-gvern ċentrali jingieb fuq xejra ta' tnaqqis sal-2015. Il-Programm ta' Stabbiltà jinkorpora bidla fl-OTM minn 0,5% għal -0,5%. L-OTM l-gdid huwa konformi mar-rekwiziti tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. Il-Programm ta' Stabbiltà jipprevedi li l-OTM jintlaħaq sal-2014 u li din is-sitwazzjoni tinzamm sal-2017. Abbażi tal-bilanċ strutturali (rikalkulat) imsejjes fuq l-informazzjoni fil-Programm ta' Stabbiltà, il-Finlandja ma ssodisfatx l-OTM applikabbli qabel u ma kenitx se tissodisfa l-OTM l-gdid fl-2013.

Il-Programm ta' Stabbiltà jipprojetta li l-bilanċ strutturali baġitarju (rikalkulat) se jittejjeb minn -1% tal-PDG fl-2012 għal -0,9% tal-PDG fl-2013. Bejn l-2014 u l-2017, huwa se jibqa' bejn -0,6% u -0,7% tal-PDG. Fl-2012, in-nefqa netta tal-Finlandja żdiedet b'0,4% li għadha taht ir-rata referenzjarja applikabbli tal-valur referenzjarju tan-nefqa tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. Minhabba t-tkabbir reali negattiv tal-PDG fl-2012, l-aġġustament strutturali baxx huwa meqjus suffiċjenti. Fl-2013, il-bilanċ strutturali tal-baġit (rikalkulat) tal-Finlandja qed jittejjeb u n-nefqa netta tagħha hija projettata li tiddevja biss b'0,1% tal-PDG mill-valur referenzjarju tan-nefqa. Fid-dawl tad-distakk kbir u negattiv tal-produzzjoni li għandha l-Finlandja, dan huwa meqjus bhala xieraq. Fl-2014, il-bilanċ strutturali tal-baġit (rikalkulat) tal-Finlandja huwa previst li jkompli jittejjeb, u jilhaq -0,6% tal-PDG, u b'hekk joqrob biżżejjed lejn l-OTM (Minbarra dan, skont it-tbassir tar-Rebbiegħa tas-Servizzi tal-Kummissjoni, il-Finlandja tilhqu b'mod shih fl-2014. Globalment, dan ikun jimplika konformità mal-parti preventiva tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir. Id-dejn konsolidat gross tal-amministrazzjoni pubblika kien 53% tal-PDG fl-2012 u se jibqa', skont il-Programm ta' Stabbiltà, taht is-60% tal-PDG matul il-perjodu tal-programm. Il-Programm ta' Stabbiltà ibassar tnaqqis fil-livell tad-dejn fl-2016 u fl-2017. Is-sostenibbiltà fit-tul qed tkompli tkun l-aktar sfida importanti għall-politika fiskali. Id-distakk tas-sostenibbiltà relatat mat-tixjiħ, fir-rigward tal-pensjonijiet, tal-kura tas-saħha u tal-kura fit-tul, ġie rikonoxxut u jehtieg monitoraġġ kostanti.

(11) It-tkabbir fil-produttività fis-servizzi pubbliċi ma laħhaqx mat-tkabbir fil-produttività fl-ekonomija aktar wiesgħa

filwaqt li l-piż marbut mat-tixjiħ tal-popolazzjoni qiegħed jiżdied. Filwaqt li l-prinċipji għar-riforma tal-municipalitajiet ġew stabbiliti, il-fuzjonijiet se jibqgħu volontarji għalkemm se jkunu disponibbli inċentivi finanzjarji mill-gvern ċentrali. Huwa mistenni li r-riforma li tinsab għaddejja tas-servizzi soċjali u tas-saħha mhix se twassal għal tnaqqis sinifikanti fin-numru kurrenti ta' distretti tal-kura tas-saħha.

(12) Ġew implimentati miżuri sabiex jitnaqqas il-qgħad taż-żgħażaġh u dak fit-tul, bħall-Garanzija taż-Żgħażaġh, il-programm temporanju tal-hiliet għall-adulti żgħażaġh u l-programm pilota għal dawk qiegħda fit-tul. Dawn il-programmi ġew supplimentati fl-2013 b'appoġġ finanzjarju addizzjonali għall-apprentistati bhala parti mill-Garanzija taż-Żgħażaġh u dawn huma milqugħa b'sodisfazzjon fil-kuntest ta' żieda mistennija fir-rata tal-qgħad. Dawn il-miżuri issa jehtieg li jiġu implimentati b'attenzjoni ċara fuq it-titjib tal-livell tal-hiliet u tal-pożizzjoni tas-suq tax-xogħol tal-gruppi fil-mira. Żieda fir-rata tal-impjeg tal-haddiema ikbar fl-età hija importanti biex jiġu żgurati finanzi pubbliċi sostenibbli u biex tintlaħaq id-domanda għall-impjegi fil-ġejjieni. Id-daqs tal-popolazzjoni fl-età tax-xogħol qiegħed jonqos fil-Finlandja. Ġew miftiehma bosta miżuri sabiex jiġu indirizzati modi għall-irtirar kmieni, bhal li toghla l-età għall-aċċess għal pensjoni part-time, it-tneħħija tal-possibbiltà ta' pensjoni mnaqqsa u ż-żieda fl-età tal-irtirar wara l-qgħad. Madankollu, iż-żieda fl-istennija tal-hajja kienet iktar mgħaġġla milli kien previst matul ir-riforma tal-pensjonijiet fl-2005, u għalhekk, aktar ma jgħaddi żmien, il-firxa tal-età statutorja ta' rtirar eżistenti tista' tirriżulta baxxa wisq u l-pensjonijiet jistgħu jirriżultaw mhux suffiċjenti. Fil-Programm ta' Stabbiltà tiegħu, il-Gvern impenja ruħu li jżid l-età tal-irtirar effettiva għal 62,4 sena sal-2025, li tibqa' wahda baxxa fil-kuntest tal-istennija tal-hajja u tal-isfidi demografici. L-implimentazzjoni ta' dawn il-linji ta' azzjoni maqbula tibqa' prijorità fuq perjodu qasir.

(13) L-ostakli regolatorji fis-settur tas-servizzi fil-Finlandja għadhom restrittivi u l-koncentrazzjonijiet tas-suq huma għolja f'setturi importanti bħall-bejgħ bl-imnut. It-tibdiliet previsti għall-Att tal-Kompetizzjoni fir-rigward tal-pożizzjoni dominanti tal-operaturi tal-kummerċ tal-merċa, tal-oġettivi tal-programm dwar il-kompetizzjoni sana f'termini ta' aktar superviżjoni f'dan is-settur u tat-tneħħija ta' restrizzjonijiet mhux mehtieġa fuq il-kompetizzjoni fil-legiżlazzjoni eżistenti, bhal dik fuq l-ippjanar tal-ispazju u l-kostruzzjoni, għandhom jgħinu biex jiġu indirizzati l-problemi kurrenti. Il-fużjoni tal-Awtorità tal-Kompetizzjoni mal-Aġenzija tal-Konsumaturi, flimkien maż-żieda fil-baġit tagħha u setgħat aktar wiesgħa sabiex tkopri n-newtralità tal-kompetizzjoni bejn l-atturi pubbliċi u privati, għandhom itejbu wkoll l-effikaċja u l-benefiċċji tal-politika tal-kompetizzjoni, b'mod aktar ġenerali. Il-multi tal-ligi tal-kompetizzjoni fil-Finlandja tradizzjonalment huma baxxi

u l-istharrig ippjanat għall-2013 għandu jipprovdi bażi għal aktar riformi sabiex jittiejeb l-effett ta' deterrent tagħhom.

- (14) It-tkabbir tal-produttività fil-Finlandja għadu mhux qed ilahhaq mat-tkabbir fil-pagi filwaqt li l-kompetittività internazzjonali ddghajfet, kif jidher mit-tnaqqis fis-sehem mis-suq għall-esportazzjonijiet Finlandiżi. Filwaqt li l-investment fir-riċerka, l-iżvilupp u l-innovazzjoni għadu kbir, kwistjoni li għadha kritika hija dik tal-effiċjenza li biha din ir-riċerka hija tradotta finnovazzjonijiet u kumpaniji godda bi tkabbir għoli, li jistgħu jippenetraw swieq tal-esportazzjoni li qed jikbru malajr u jsaħhu l-kompetittività internazzjonali. Fuq perjodu qasir, il-Finlandja għandha timplimenta politiki u miżuri adottati riċentement sabiex ittejjeb is-sistema tar-riċerka u tal-innovazzjoni bhall-pan ta' azzjoni l-gdid, u tipproponi riformi oħra, fejn relevanti, ibbażati fuq l-evalwazzjonijiet eżistenti u r-rapport ta' previzzjoni li qiegħed jithejja bhalissa. Il-prezzijiet għall-enerġija u x-xogħol ġew identifikati fost il-prezzijiet tal-inputs li qed iżidu l-ispejjeż għall-produtturi Finlandiżi. It-tkabbir fil-pagi fis-snin riċenti kien modest minhabba l-ftehim tripartitiku kurrenti dwar il-pagi li jiskadi fl-2013. Huwa ta' thassib, għalhekk, li għadu ma ġie konkluż l-ebda ftehim gdid bejn is-shab soċjali.
- (15) Fil-kuntest tas-Semestru Ewropew, il-Kummissjoni wettqet analiżi komprensiva tal-politika ekonomika tal-Finlandja. Hija vvalutat il-Programm Nazzjonali ta' Riforma u l-Programm ta' Stabbiltà, u ppreżentat rieżami fid-dettall. Hija qieset mhux biss ir-rilevanza tagħhom għall-politika fiskali u soċjoekonomika sostenibbli imma wkoll il-konformità tagħhom mar-regoli u mal-gwida tal-UE, fid-dawl tal-htieġa li tissaħħa il-governanza ekonomika kumplessiva tal-Unjoni Ewropea billi jingħata kontribut fil-livell tal-Unjoni għad-deċiżjonijiet nazzjonali futuri. Ir-rakkomandazzjonijiet tagħha skont is-Semestru Ewropew huma riflessi fir-rakkomandazzjonijiet (1) sa (5) hawn taht.
- (16) Fid-dawl ta' din il-valutazzjoni, il-Kunsill l-Programm ta' Stabbiltà, u l-opinjoni tiegħu⁽¹⁾ hija riflessa b'mod partikolari fir-rakkomandazzjoni (1) hawn taht.
- (17) Fid-dawl tar-rieżami fid-dettall tal-Kummissjoni u ta' din il-valutazzjoni, il-Kunsill eżamina l-Programm Nazzjonali ta' Riforma u l-Programm ta' Stabbiltà. Ir-rakkomandazzjonijiet tiegħu skont l-Artikolu 6 tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011 huma riflessi fir-rakkomandazzjonijiet (3), (4) u (5) .
- (18) Fil-kuntest tas-Semestru Ewropew, il-Kummissjoni qed twestaq ukoll analiżi tal-politika ekonomika taż-żona tal-euro kollha kemm hi. Fuq din il-bażi, il-Kunsill hareġ rakkomandazzjonijiet speċifiċi indirizzati lill-Istati

Membri li l-munita tagħhom hija l-euro⁽²⁾. Bħala pajjiż li l-munita tiegħu hija l-euro, il-Finlandja għandha tiżgura wkoll l-implimentazzjoni shiha u minghajr dewmien ta' dawk ir-rakkomandazzjonijiet,

B'DAN JIRRAKKOMANDA li l-Finlandja tiehu azzjoni fil-perjodu 2013-2014 biex:

1. Timxi fuq politika fiskali favorevoli għat-tkabbir u żżomm pożizzjoni fiskali soda kif previst, filwaqt li tiżgura l-konformità mal-OTM matul il-perjodu tal-Programm. Tkompli twestaq valutazzjonijiet annwali tad-daqs tal-lakuna tas-sostenibbiltà relatata mat-tixjir tal-popolazzjoni u taġġusta d-dhul u n-nefqa pubbliċi skont l-oġettivi u l-htigijiet fuq terminu twil. Tiżgura l-kosteffikaċja u s-sostenibbiltà tal-kura fit-tul u tqiegħed enfasi akbar fuq il-prevenzjoni, ir-riabilitazzjoni u l-ghajxien indipendenti.
2. Tiżgura l-implimentazzjoni effettiva tar-riformi amministrattivi li jinsabu għaddejjin li jirrigwardaw l-istruttura munici-pali, sabiex tipproduċi kisbiet fil-produttività u ffrankar tal-kosti fil-provvista ta' servizzi pubbliċi, inklużi s-servizzi soċjali u tal-kura tas-saħħa.
3. Tiehu passi oħra sabiex iżżid ir-rata tal-impjeg tal-haddiema li huma akbar fl-età, inkluż billi ttejjeb l-impjegabbiltà tagħhom u tnaqqas il-possibbiltajiet ta' rtirar kmieni, iżżid l-età effettiva tal-irtirar billi tallinja l-età tal-irtirar jew il-benefiċċji tal-pensjoni mat-tibdil fl-istennija tal-hajja. Timplimenta u timmonitorja mill-qrib l-impatt tal-miżuri li jinsabu għaddejjin sabiex ittejjeb il-pożizzjoni fis-suq tax-xogħol taż-żgħażaġh u ta' dawk li ilhom hafna qiegħda, b'enfasi partikolari fuq l-iżvilupp ta' hiliet relevanti għall-impjegji.
4. Tkompli bl-isforzi tagħha sabiex issaħħa il-kompetizzjoni fis-swieq tal-prodotti u tas-servizzi, b'mod partikolari fis-settur tal-bejgħ bl-immnut, billi timplimenta l-programm il-gdid dwar il-promozzjoni tal-kompetizzjoni sana.
5. Ittejjeb l-abbiltà tagħha sabiex tipprovdi prodotti u servizzi innovattivi u kumpaniji innovattivi li qed jikbru b'pass mghaġġel f'ambjent li qed jinbidel malajr, u tkompli d-diversifikazzjoni tal-industrija; tkompli ttejjeb l-effiċjenza tal-enerġija ġenerali fl-ekonomija. Fl-ambjent ta' tkabbir baxx kurrenti, tappoġġja l-allinjament tal-iżviluppi fil-pagi reali u fil-produttività filwaqt li tirrispetta b'mod shih ir-rwol tas-shab soċjali u tkun konformi mal-prattiki nazzjonali.

Magħmul fi Brussell, id-9 ta' Lulju 2013.

Għall-Kunsill
Il-President
R. ŠADŽIUS

⁽¹⁾ Skont l-Artikolu 5(2) tar-Regolament (KE) Nru 1466/97.

⁽²⁾ Ara paġna 97 ta' dan il-Ġurnal Uffiċjali.